Energie- en klimaatactieplan

Het addendum bij het energie- en klimaatactieplan van

Vorselaar

kwam tot stand met de hulp van provincie Antwerpen en IOK

Provincie Antwerpen

IOK

Kempen 2030
vandaag maak jij het klimaat van morgen

VORSELAAR VERRASSEND NATUURLIJK

0 Inleiding

In 2019 ondertekende Vorselaar het Burgemeestersconvenant 2030 voor klimaat en energie. Op 25/05/2021 keurde de gemeenteraad het energie- en klimaatactieplan goed. Dit omvatte een probleemanalyse, de visie en doelstellingen richting 2030 en acties voor de periode 2020-2025. Dit engagement voor een gezonde en leefbare regio werd hernieuwd tijdens de Staten-Regionaal van de Kempen op 13/06/2025.

In dit addendum worden binnen het kader van dit energie- en klimaatactieplan: (i) bijkomende of gewijzigde strategische en operationele doelstellingen geformuleerd; (ii) de acties tijdens de meerjarenplanning 2026-2031 weergegeven; (iii) steracties diepgaander uitgewerkt en (iv) de klimaatbegroting weergegeven. In bijlage vindt men een volledig overzicht van alle doelstellingen en indicatoren van het aangepaste klimaatactieplan.

Het Burgemeestersconvenant voor Klimaat & Energie werd in 2008 door de Europese Commissie gelanceerd met de ambitie om lokale besturen te engageren om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Europese Unie te behalen en zelfs te overtreffen. Bijna alle steden en gemeenten in Vlaanderen hanteren dit als beleidskader voor hun klimaatbeleid. Ze worden hiervoor ondersteund door de territoriale coördinatoren: de Vlaamse overheid, de provincies en de streekintercommunales.

In de Kempen is het project gekend onder de naam Kempen2030. Ondertekenaars van Kempen2030 concretiseren in deze samenwerking de visie van het Burgemeestersconvenant:

'Met het burgemeestersconvenant engageren we ons om stappen te zetten richting koolstofarme en veerkrachtige dorpen en steden met toegang tot betaalbare, veilige en duurzame energie. Als onderdeel van het Europees Burgemeestersconvenant zullen we doorgaan met: (1) het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen op ons grondgebied, (2) het vergroten van de veerkracht en de voorbereiding op de negatieve gevolgen van de klimaatverandering, en (3) het aanpakken van energiearmoede als een van de belangrijkste maatregelen om een rechtvaardige overgang te waarborgen.'

Deze visie wordt in onderstaande hoofdstukken verder vertaald in doelstellingen en acties. Dit addendum werd opgemaakt met ondersteuning van provincie Antwerpen en IOK.

1 Doelstellingen

Het Burgemeestersconvenant en de lokale klimaatplannen zijn opgebouwd rond drie pijlers: mitigatie, adaptatie en energiearmoede.

1.1 Mitigatie: vermindering van de uitstoot van broeikasgassen

We willen tegen 2030 **40% minder CO_2** uitstoten t.o.v. 2011[1]. Dat wil zeggen dat er in 2030 in Vorselaar nog maximum 16.379 ton CO_2 uitgestoten mag worden.

De doelstelling voor 2030 blijft hetzelfde en ligt in lijn met de Vlaamse en nationale klimaatdoelstelling voor België.[2] Tegen 2050 zal de hele EU, conform de Europese klimaatwet, klimaatneutraal moeten zijn.

1.2 Adaptatie: de veerkracht versterken

Adaptatie is het proces van aanpassing aan het huidige of toekomstige klimaat en aan zijn effecten, om de nefaste gevolgen ervan af te zwakken of gunstige opportuniteiten te benutten. We integreren klimaatadaptiestrategieën (noodplanning, ontharden, vergroenen, ruimte maken voor water, ventileren, het beheersen van warmteopname en afschermen van klimaatrisico's) in alle facetten van het lokaal beleid, zodat bestaande en toekomstige risico's van hittestress, droogte en wateroverlast kleiner worden.

We vertalen deze ambitie in de volgende drie strategische doelstellingen, die de lokale vertaling zijn van de doelstellingen van het Vlaamse klimaatadaptieplan.[3] Deze zijn telkens ook gekoppeld met impactindicatoren. Deze drie strategische doelstellingen hebben gemeenschappelijk dat ze de impact van het klimaat willen stabiliseren op het huidige niveau, ondanks de oplopende klimaateffecten door de wijzigende klimaattoestand.

---

[1] Bron: Alle CO2-cijfers komen van de inventarissen die het VITO maakt in opdracht van Departement Omgeving en VEKA. Te raadplegen via provincies in cijfers.

[2] Het is complex om deze doelstellingen met elkaar te vergelijken, aangezien het om verschillende sectoren, broeikasgassen en referentiejaren gaat. Ondertekenaars verbinden zich er toe om: 'middellange- en langetermijndoelstellingen vast te stellen die stroken met de EU-doelstellingen (Vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 55% tegen 2030 t.o.v. 1990) en minstens even ambitieus zijn als onze nationale doelstellingen'.

[3] Bron: https://omgeving.vlaanderen.be/nl/klimaat-en-milieu/klimaat/vlaams-klimaatadaptatieplan

1.2.1 Hittestress

OD 7.5. We reduceren hittestress in woonomgevingen, zodat het aantal extra overlijdens door hitte niet meer toeneemt.

- *Speerpunt:* Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie
- *Indicator*: Hittegerelateerde sterfte. [4]
- *Eenheid:* Absoluut cijfer
- *Streefwaarde:* 0 sterfgevallen (zelfde waarde als basisjaar)
- Streefjaar: 2050
- *Basisjaar waarde:* 0 sterfgevallen per jaar volgens klimatologisch gemiddelde 2000-2019
- *Basisjaar:* 2019
- Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid: 3 sterfgevallen per jaar in 2050
- *Bedreiging die aangepakt wordt:* Extreme hitte
- *Meest kwetsbare groepen:* Ouderen, jonge kinderen, mensen in slechte huisvesting, mensen met chronische ziektes, personen in een sociaal isolement, daklozen, zwangere vrouwen
- *Bron:* Hitte-impacttool Departement Zorg

1.2.2 Droogte

OD 7.6. We houden regenwater en oppervlaktewater voldoende vast, zodat waterlopen niet verder verdrogen.

- *Speerpunt:* Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie
- *Indicator:* Hydrologische droogte: aandeel waterlopen in de gemeente dat (bijna) droogvalt in een gemiddeld jaar.[5]
- *Eenheid:* %
- *Streefwaarde:* Status quo t.o.v. basisjaar (1,5% bijna droge waterlopen in de gemeente)
- *Streefjaar*: 2040
- *Basisjaar waarde:* 1,5% bijna droge waterlopen tijdens een droogte die gemiddeld om de twee jaar voorkomt, volgens het klimatologisch gemiddelde tijdens de periode 1976-2005
- *Basisjaar:* 2005
- *Bedreiging die aangepakt wordt*: Droogte en waterschaarste

[4] Dit is het aantal geschatte aantal sterfgevallen, tijdens een enkele zomerperiode (1 april - 30 september), die veroorzaakt worden door hitte. Deze gegevens kwamen tot stand door gegevens rond temperatuur en sterfte met elkaar te combineren voor elke zomer tussen 2000-2019. Meer info vindt u in de handleiding en rapport over de hitte-impacttool.

[5] Bijna droge waterlopen in een gemiddeld jaar (% met minder dan 0,25 liter/seconde): aandeel van de bijna droge waterlopen waar het debiet (excl. lozingen) onder de 0,25 l/s zakt tijdens een droge periode die om de 2 jaar voorkomt.

- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid in 2050:* 3,3%
- *Meest kwetsbare groepen:* Landbouwers
- *Bron:* VMM klimaatportaal via provincies in cijfers

1.2.3 Wateroverlast

OD 7.7. We zorgen ervoor dat het aantal gebouwen met wateroverlast niet langer toeneemt.

- *Speerpunt:* Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie
- *Indicator:* gebouwen met risico op wateroverlast[6]
- *Eenheid:* %
- *Streefwaarde:* Status quo t.o.v. basisjaar (1,3% gebouwen met wateroverlast)
- *Streefjaar:* 2040
- *Basisjaar waarde:* 1,3% gebouwen met risico op wateroverlast volgens het gemiddelde klimaat tussen 1976-2005
- Basisjaar: 2005
- *Bedreiging die wordt aangepakt:* wateroverlast en overstromingen
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid in 2050:* 2,8%
- *Meest kwetsbare groepen:* alle groepen
- *Bron:* VMM Klimaatportaal via provincies in cijfers.

1.3 Energiearmoede verlichten

Hoe zorgen we ervoor dat de klimaattransitie sociaal rechtvaardig gebeurt? Heel wat mensen kunnen hun energiefactuur nu al met moeite betalen. Investeren in een warmtepomp of een elektrische wagen is dan helemaal onhaalbaar. De strijd tegen energiearmoede en een rechtvaardige transitie zijn daarom vanaf 2025 een derde, nieuwe pijler van het Burgemeestersconvenant voor Klimaat & Energie, naast mitigatie en klimaatadaptatie.

Tijdens het komende meerjarenplan 2026-2031 onderneemt Vorselaar acties die ervoor zorgen dat meer mensen hun energiefacturen kunnen betalen; de woning duurzaam kunnen koelen of verwarmen en voldoende klimaatvriendelijke mobiliteitsopties hebben om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven. We nemen daarom de volgende strategische doelstelling op.

[6] Aantal gebouwen dat getroffen wordt door afstroming bij intense regenval met een kans van eenmaal in de 1.000 jaar. Dit omvat ook de gebouwen met een grotere kans tot wateroverlast.

We zetten actief in op het aanpakken van energiearmoede in de periode 2025-2030 om zo een rechtvaardige transitie mogelijk te maken.

In Vlaanderen ervaarde in 2022 16,4% huishoudens een vorm van energiearmoede.[7] Gezinnen in energiearmoede besparen zodanig op hun verbruik dat ze hun woning niet adequaat verwarmen, kampen met veel te hoge energiekosten in verhouding tot hun inkomen en/of vrezen om financiële redenen hun woning niet te kunnen verwarmen. Ze stapelen schulden op of zetten zichzelf in de kou om deze te vermijden. Er zijn geen lokale cijfers beschikbaar die duidelijk aangeven hoeveel mensen zich in energiearmoede bevinden. Op basis van een vergelijking van verschillende indicatoren rond armoede ligt het aandeel gezinnen in energiearmoede in Vorselaar vermoedelijk lager dan het Vlaamse gemiddelde.[8] Ook het aandeel van de huishoudens dat aangeeft betalingsmoeilijkheden te hebben om de factuur voor energie en water te betalen (3,8%), ligt in Vorselaar lager dan het gemiddelde in Vlaanderen.[9]

Deze strategische doelstelling wordt daarom verder geconcretiseerd in nieuwe operationele doelstellingen rond lokaal beschikbare en relevante indicatoren zoals gezinnen met betalingsmoeilijkheden, sociale huisvesting, de energieprestaties van huurwoningen, en de opname van ondersteuning door en voor kwetsbare doelgroepen.

1.3.1 Betalingsmoeilijkheden

Ontbindt een leverancier het contract met een gezin vanwege betaalachterstanden? En vindt dat gezin niet tijdig een andere leverancier? Dan wordt hij klant bij de distributienetbeheerder Fluvius. Die neemt in Vlaanderen de rol van sociale leverancier op zich. Het aantal huishoudens beleverd door de sociale leverancier is de meest geschikte lokale indicator om het aantal gezinnen met betalingsmoeilijkheden op te volgen.

OD 4.3. Het aantal huishoudens met moeilijkheden om de energiefacturen te betalen, daalt met minstens 25%.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* Huishoudelijke afnemers beleverd door Fluvius als sociale leverancier wegens wanbetaling voor elektriciteit en gas

[7] Bron: Barometer Energiearmoede: https://media.kbs-frb.be/nl/media/10491/Barometer Energiearmoede 2023 DEF
[8] Bron: Armoederapport PinC
[9] Bron: Betalingsmoeilijkheden energie en water uit de stads en gemeentemonitor via PinC. Cijfers voor 2023.

- *Eenheid:* % en absoluut
- *Streefwaarde elektriciteit:* 1,2% (Basiswaarde*0,75) of 41 gezinnen
- *Streefwaarde aardgas:* 0,7% (Basiswaarde*0,75) of 26 gezinnen
- Streefjaar: 2030
- Basisjaar waarde elektriciteit: 1,5% of 54 gezinnen
- Basisjaar waarde aardgas: 1,0% of 34 gezinnen
- *Basisjaar*: 2025
- *Bron:* Open Data Fluvius

1.3.2 Sociale huisvesting

Sociale woningen zijn een sociaal rechtvaardige klimaatmaatregel. Ze combineren drie doelen: betaalbaar wonen, verlaagde energiekosten en verminderde uitstoot voor een publiek dat onvoldoende terecht kan op de private koop of huurmarkt. De uitbreiding en renovatie van het patrimonium samen met de woonmaatschappijen is dus een belangrijk voorbeeld van sociaal klimaatbeleid.

Het huidige bindend sociaal objectief (BSO) voor de uitbreiding van het patrimonium loopt eind 2025 af. Dit is het minimumaandeel sociale woningen dat er zou moeten zijn. De Vlaamse Regering engageert zich in het regeerakkoord en de beleidsnota Wonen om vanaf 2026 werk te maken van een nieuw BSO. Concreet wil ze een gewestelijk minimumdoel vooropstellen, dat wordt vertaald naar de werkingsgebieden van de woonmaatschappijen. Lokale besturen krijgen daarbij de ruimte om, in overleg binnen hun werkingsgebied, mee te bepalen hoe dit doel wordt ingevuld. Lokale besturen hebben heel wat instrumenten om dit BSO te realiseren via eigen patrimonium of door woningen in te huren.

OD 4.4. Het aandeel sociale huurwoningen stijgt volgens de richtlijnen van het nieuw bindend sociaal objectief.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* Officiële statistiek sociale huurwoning per 100 particuliere huishoudens
- *Eenheid:* % en absoluut
- *Basisjaar waarde:* 4,7 sociale huurwoningen per 100 huishoudens en 162 verhuurde sociale woningen in totaal, t.o.v. 6,0 sociale huurwoningen per 100 huishoudens in het werkingsgebied van de woonmaatschappij Kempen-Zuid
- *Basisjaar*: 2023

- *Streefwaarde sociale woningen:* de streefwaarden van het nieuw bindend sociaal objectief (nog niet definitief vastgelegd door de Vlaamse Overheid)
- Streefjaar: 2030
- *Bron:* Agentschap wonen in Vlaanderen – provincies in cijfers

1.3.3 Energienorm woningen

Volgens de minimale woonkwaliteitsnormen dient in 2030 elke halfopen en vrijstaande woning energielabel E (of beter) te halen[10]. Rijwoningen en appartementen dienen minstens energielabel D te hebben. Een woning die niet voldoet aan deze energienorm kan geen conformiteitsattest meer halen, kan ongeschikt verklaard worden en het verhuren ervan is niet toegelaten. Vanaf 2028 mag de huur van dergelijke woningen ook niet langer geïndexeerd worden. Op deze manier worden verhuurders gestimuleerd om te renoveren, zodat de energiefactuur van de huurders omlaag kan. Lokale besturen kunnen verhuurders richting het ondersteuningsaanbod gidsen.

Omdat de meeste mensen in energiearmoede huren, en omdat er meer beleidsinstrumenten zijn om deze energienorm te handhaven op de huurmarkt, focussen we hier op huurwoningen.

OD 4.5. De energieprestaties van huurwoningen voldoen aan de minimale energienorm.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* EPC's residentiële eenheden (verhuur): EPC-label E of F (t.o.v. EPC's huur) – gemiddelde van de voorbije vijf jaar
- *Eenheid*: %
- *Basiswaarde (gemiddelde 2020-2024):* 9,6%
- *Streefcijfer:* 0%
- *Streefjaar:* 2030
- *Bron:* Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap-provincies in cijfers

1.3.4 Opname ondersteuning renovatie

Voor eigenaars-bewoners met laagste inkomens en verhuurders aan de woonmaatschappij bestaan er financiële ondersteuning en begeleiding via

[10] Zie ook: https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/veilig-gezond-en-kwaliteitsvol-wonen/woningkwaliteitsnormen/minimaal-epc-label-vanaf-2030

MijnVerbouwPremie (MVP), MijnVerbouwBegeleiding, MijnVerbouwLening. De lokale energiehuizen zijn hiervoor het eerste aanspreekpunt. Vanaf 2025 worden deze nog extra toegespitst op de laagste inkomens en energetische maatregelen.

OD 4.6. We verhogen de opname van financiële en ontzorgende instrumenten door kwetsbare gezinnen.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* Aantal uitbetaalde dossiers MVP aan doelgroep 3 en 4 (laagste inkomens en verhuurders aan de woonmaatschappij) voor energetische maatregelen
- *Eenheid:* Absoluut
- Basiswaarde: 50 uitbetaalde premies aan categorie 3 en 4
- Basisjaar: 2024
- Streefcijfer: Stijging
- Streefjaar: 2030
- *Bron:* Agentschap Wonen en Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap-provincies in cijfers

2 Acties 2026-2030

Speerpunten	Mitigatie	Adaptatie	Energie-armoede
Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050	☒	☒	☐
Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten	☐	☒	☐
Private ontwikkelingen klimaatproof sturen	☒	☒	☐
Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren	☒	☐	☒
Systematische keuze voor alternatief vervoer	☒	☐	☒
Transitie van fossiel naar hernieuwbaar	☒	☐	☐
Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie	☐	☒	☐
Burgerparticipatie	☒	☒	☒

2.1 Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
1.1	Mit	**Fluvius Openbare verlichting Masterplan OV 3.0 opzetten:**	Fluvius, Stéphanie Leirs	A1.4.2.2

		Nu bij verschillende gemeenten de verleddingsgraad relevant is, is Fluvius gestart met het opzetten van een Masterplan 3.0 voor de gemeenten. Dit masterplan dient ter ondersteuning en als leidraad bij het ontwikkelen van een gemeentelijk beleid over openbare verlichting (deelruimtes, prestatie-eisen, brandprogramma's, …). We wensen hierin mee te stappen en dat beleid met Fluvius uit te werken.		
1.2	Mit	**Onderzoek voeren naar functies bestaand patrimonium nu en toekomst** We willen ons patrimonium (in eigendom) afstemmen op onze kerntaken. Voor patrimonium dat niet gebruikt wordt voor eigen kerntaken onderzoeken we welke bestemming dit kan krijgen en/of een verkoop aangewezen is (bv. gebouw Mokkenieke). Daarnaast blijven we aandacht hebben voor maatschappelijke noden, en verkennen we samenwerkingsmogelijkheden om deze noden in te vullen (bv. kantine OG Vorselaar). Het patrimonium dat in erfpacht werd gegeven volgen we op conform de overeenkomsten.	Stephanie Leirs Sofie Van den Vel	A4.2.1.1
1.3	Mit/ Ada	**Integraal patrimoniumbeheer en -onderhoud voeren** We zetten in op meer structureel onderhoud om kostenbesparend te werken op langere termijn. We verleggen de focus van ad hoc naar een meer integraal en doordacht onderhoud van ons patrimonium. Waar nodig doen we beroep op externe expertise. We doen het nodige om in orde te zijn met hogere wetgeving in het kader van EPC en het asbestveilig maken van onze gebouwen. Tegelijkertijd hebben we aandacht voor het milieu (bv. recuperatie hemelwater, energiezuinig, …).	Stéphanie Leirs	A4.2.1.2
1.4	Mit	**Buurthuis herbestemmen** We voorzien de nodige middelen om uitvoering te geven aan de gekozen	Stéphanie Leirs	A4.2.3.2

		bestemming voor het vroegere buurthuis.		
1.5	Mit	**Studie voeren naar vrijetijdsinfrastructuur, noden en behoeften** We starten een studie om te bekijken hoe we onze gebouwen voor vrije tijd in de toekomst het best kunnen gebruiken. We brengen de bestaande vrijetijdsinfrastructuur in kaart, zowel intern als deels extern. Daarbij onderzoeken we de huidige staat van de infrastructuur, de gebruiksmogelijkheden en de noden van gebruikers. Via deze analyse willen we een totaalbeeld krijgen en bepalen hoe we onze infrastructuur optimaal kunnen inzetten in de toekomst en dit op maat van de inwoners. We schakelen hiervoor een studiebureau in dat enkele mogelijke scenario's zal uitwerken.	Gitte Breugelmans	A2.2.1.1
1.6	Mit	**Infrastructuur op sportcentrum De Dreef optimaliseren en renoveren** Een deel van de sportinfrastructuur is verouderd en toe aan renovatie waardoor investeringen noodzakelijk zijn. Het is essentieel om duurzame en klimaatneutrale bouwoplossingen te gebruiken voor een energiezuinige en efficiënte exploitatie. Daarbij willen we ook inzetten op toegankelijkheid, slimme technologieën en nieuwe evoluties.	Stéphanie Leirs Sas D'Eer	A2.2.2.1
1.7	Mit	**Nieuwe sporthal realiseren samen met KvRi** We investeren mee in de bouw van een nieuwe sporthal op het domein van het KvRi, zodat we deze buiten de schooluren ter beschikking kunnen stellen aan sportverenigingen en sportorganisaties.	Els Leysen Sas D'Eer	A2.2.2.5
1.8	Mit	Fietsleasing voor personeel **Lonen, vergoedingen en voordelen voorzien**	Elly Beirinckx An Van de Cruys	A4.3.1.6
1.9	Mit	Systeem van **deelfietsen** (via Hoppy) ook ter beschikking stellen aan personeel voor **dienstverplaatsingen.**	Inne Baijens	A1.1.3.5
1.10	Mit	Duurzaam materialengebruik, bv. FSC-hout aankopen, hergebruik van	Ann Van de Water	

		materialen, fairtrade producten, biologisch afbreekbare schoonmaakmiddelen…		
1.11	Mit	Eigen diensten: duurzame wagens. Er worden geen diesel– of benzinevoertuigen meer aangekocht. Voor de grotere voertuigen voor buitendienst ligt de keuze op CNG-voertuigen of elektrisch (afhankelijk van het aanbod). Bij vervanging van de kleine dienstvoertuigen zal een elektrische auto worden gekocht. Hierbij wordt bekeken of de nieuwe elektrische voertuigen in een autodeelsysteem kunnen worden ingeschakeld.	Stéphanie Leirs Wim Van Thielen	

2.2 Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
2.1	Ada	**Begraafplaats onderhouden:** We maken een visie op voor de (her)inrichting en de voorzieningen voor bezoekers en personeel op de begraafplaats. We starten de studie op vanuit benchmark (vergelijking met andere gemeenten), technische noden, onderhoud en kosten. Toegankelijkheid en groen (schaduw, bomen, inpassing in de groene omgeving) blijven belangrijke uitgangspunten. We voorzien voldoende middelen voor onderhoud en uitbreidingen voor de toekomst.	Werner Gios	A1.2.2.1
2.2	Ada	**Parken en pleinen opwaarderen:** We blijven parkjes en pleintjes opwaarderen en herinrichten (ontharding, beplanting, …) met aandacht voor biodiversiteit en toegankelijkheid.	Werner Gios Nele Vleugels	A1.2.2.2
2.3	Ada	**Groenblauwe dooradering:** visie en transformatieproject verder uitwerken: In functie van het subsidiedossier 'groenblauwe dooradering in Vorselaar', garanderen we dat we een toekomstvisie uitwerken (transformatieproject) vanuit het	Els Leysen Nele Vleugels	A1.4.2.1

		bestaande vademecum, vanuit de huidige strateninventaris, vanuit het 'basishemelwater- en droogteplan' en vanuit het leerproces van de uitgevoerde Quick Win-projecten. Het vademecum openbaar domein krijgt als gevolg een grondige aanpassing.		
2.4	Ada	**Ruimtelijke opportuniteiten opvolgen en sturen:** Ruimtelijke projecten bieden vaak oplossingen voor leegstand, verbeteren het straatbeeld en ondersteunen het sociale woonbeleid. Bij de overdracht van straten en groene zones naar openbaar domein en trage verbindingen, is het wenselijk dat de gemeente van bij de start betrokken wordt bij ruimtelijke projecten. Sociale woningbouwprojecten gaan gepaard met aanleg van nieuw openbaar domein, zowel infrastructuur als groen. Het openbaar domein van deze projecten wordt na realisatie overgedragen aan de gemeente, die instaat voor het verdere onderhoud. Daarom is het belangrijk dat de gemeentelijke technische dienst en groendienst nauw betrokken worden bij het ontwerp. Zo kan het duurzaam en onderhoudsvriendelijk worden ontworpen en blijft de toekomstige werklast beperkt.	Leen Weyers	A1.4.3.5
2.5	Ada	**Beheersplan kasteel-, dreef- en kerkomgeving uitvoeren:** Samen met de betrokken eigenaars en beheerders zetten we onze schouders onder het lange termijn beheer van de gehele kasteel-, dreef- en kerkomgeving. De accentverlichting rond de kerk wordt samen met Fluvius hersteld in het licht van de restauraties die werden uitgevoerd door de Kerkfabriek met steun van Agentschap Onroerend Erfgoed	Nele Vleugels Leen Weyers	A1.5.4.4
2.6	Ada	Aandacht voor groendaken en waterdoorlatend beton bij nieuwbouw en renovatie. Bij nieuwe projecten zal de gemeente meer aandacht besteden	Leen Weyers	

		aan de verharding. Waar mogelijk zal er een waterdoorlatende verharding gekozen worden. Waar niet mogelijk zal het regenwater zo veel mogelijk worden opgevangen voor hergebruik of voor infiltratie. Groendaken hebben heel wat voordelen: waterbufferend vermogen, opvang van fijn stof en van CO_2, mogelijkheden voor de biodiversiteit… Vooral bij platte daken en nieuwbouw is er heel wat potentie. Groendaken zijn ook te combineren met zonnepanelen. De gemeente neemt hier ook haar voorbeeldfunctie op.		
2.7	Ada	Bermen kunnen mits goed beheer omgevormd worden tot kleine biodiverse biotoopjes. Vandaar dat de gemeente al enkele jaren een bermbeheersplan heeft.	Nele Vleugels Werner Gios	
2.8	Ada	Bij boomkeuze houdt de gemeente rekening met volgende voorwaarden: streekeigen of inheems, standplaatsgeschikt, biodiversiteit (bv. bijen/vogels). Er kan afgeweken worden van een voorwaarde als de soort aan andere voorwaarden voldoet. Er worden geen invasieve exoten aangeplant. Cultivars en siervormen van inheemse soorten zijn wel mogelijk.	Nele Vleugels Werner Gios	
2.9	Ada	Ecologisch inrichting van percelen in eigendom van het lokaal bestuur: aanplant bos, inzaaien met fauna- en bijenmengsels,…	Werner Gios Nele Vleugels	
2.10	Ada	De openbare dienst gebruikt geen pesticiden meer in het groenbeheer, tenzij een biologisch middel voor de bestrijding van processierups nabij de scholen. Maar ook hier wordt er gezocht naar alternatieve oplossingen.	Werner Gios Nele Vleugels	

2.3 Private ontwikkelingen klimaatproof sturen

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
3.1	Ada	**Beleidsplan 'Ruimte en Omgeving' voorbereiden:**	Leen Weyers	A1.4.3.1

		We werken aan een focusnota ter voorbereiding van de toekomstige opmaak van een Beleidsplan Ruimte voor de gemeente. Hiervoor bundelen we bestaande visieteksten rond ruimte, mobiliteit en groenblauwe netwerken en screenen we het bestaande ruimtelijk structuurplan. Via werksessies met verschillende diensten brengen we de toekomstige gemeentelijke plannen en projecten in kaart. Het doel is om een focusnota op te stellen die de noodzaak van een beleidsplan duidelijk maakt, en aangeeft waarop dat beleidsplan zal focussen en welke beleidskaders nodig zijn.		
3.2	Mit/ Ada	**Stedenbouwkundige verordeningen opmaken:** Om bestaande gemeentelijke beleidsvisies over ruimte te realiseren, maken we stedenbouwkundige verordeningen op. We bekijken of het aangewezen is om bepaalde aspecten van het 'Ambitiehandboek groenblauwe beleving woonkernen Neteland' bindend te maken en op te nemen in een stedenbouwkundige verordening. Daarnaast starten we met de opmaak van een stedenbouwkundige verordening rond (financiële) lasten, in eerste instantie om deelmobiliteit in regie van de gemeente mogelijk te maken en bijkomend om financiële lasten voor grotere projecten of projecten met een ruimtelijke impact te kunnen voorzien.	Leen Weyers	A1.4.3.3
3.3	Ada	**Ruimtelijk beleid handhaven:** Handhaving vormt het sluitstuk van een duurzaam ruimtelijk beleid. We zijn aangesloten bij de intergemeentelijke dienst handhaving (IDH) van IOK voor ruimtelijke ordening. Zij ondersteunen de gemeente bij de handhaving van schendingen die tot	Leen Weyers Nele Vleugels Politie Neteland IOK	A1.4.3.4

		de gemeentelijke prioriteiten behoren. Elk traject start met zachte handhaving, door middel van een aanmaning om de schending ongedaan te maken of te regulariseren. Ook ondersteunen ze bij het afsluiten van bv. minnelijke schikkingen.		
3.4	Ada	**Ruimtelijke opportuniteiten opvolgen en sturen:** Ruimtelijke projecten bieden vaak oplossingen voor leegstand, verbeteren het straatbeeld en ondersteunen het sociale woonbeleid. Bij de overdracht van straten en groene zones naar openbaar domein en trage verbindingen, is het wenselijk dat de gemeente van bij de start betrokken wordt bij ruimtelijke projecten. Sociale woningbouwprojecten gaan gepaard met aanleg van nieuw openbaar domein, zowel infrastructuur als groen. Het openbaar domein van deze projecten wordt na realisatie overgedragen aan de gemeente, die instaat voor het verdere onderhoud. Daarom is het belangrijk dat de gemeentelijke technische dienst en groendienst nauw betrokken worden bij het ontwerp. Zo kan het duurzaam en onderhoudsvriendelijk worden ontworpen en blijft de toekomstige werklast beperkt. Deze legislatuur denken we aan ontwikkelingen door LeefGoed van Lepelstraat, Diamantstraat, Kuiperstraat en Cardijnlaan-Kerkstraat. Private ontwikkelingen zoals in Wilgenlaan-Heikant en Van Rotselaarlaan-Beeldekensstraat verdienen ook de nodige aandacht en betrokkenheid.	Leen Weyers	A1.4.3.5
3.5	Ada	Het RUP kern zorgt voor duidelijke regels voor de ruimtelijke planning. Door in te zetten op verdichting, renovatie, reconversie. Verdichting in het centrum, waar mogelijk. Nieuwe verkavelingspercelen zijn ook kleiner en de ruimte moeten ook	Leen Weyers	

		efficiënter worden benut. In buitengebieden is nieuwbouw niet meer mogelijk. Wil men hier wonen, is renovatie een mogelijkheid. Maar de bestaande open ruimte moet zo veel mogelijk behouden blijven.		
3.6	Ada	Het niet aansnijden van herbestemmingsgebied H6 vrijwaart open ruimte in de gemeente.	Leen Weyers	

2.4 Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
4.1	Mit/ EnA	**Inwoners informeren, adviseren en begeleiden bij woonvragen:** We informeren, adviseren en begeleiden burgers bij hun woonvragen. Vele van deze woonvragen worden uiteindelijk door het woon- en energieloket van IOK behandeld en beantwoord. Vragen rond verschillende woonvormen (o.a. zorgwonen, tiny house) en ook woningkwaliteit worden door de dienst 'Ruimte en Omgeving' behandeld en beantwoord. Waar nodig werken we ook samen met de sociale dienst.	Nele Vleugels IOK	A1.1.1.3
4.2	Mit/ EnA	**(Vlaamse) premies en subsidies kenbaar maken en aanvragen ondersteunen via het woon- en energieloket van IOK** Via het woon- en energieloket van IOK informeren, adviseren en begeleiden we burgers bij (aan)vragen over wonen, duurzaamheid en energie (premies, leningen, …).	Nele Vleugels IOK	A1.1.1.4
4.3	Mit/ EnA	**Gratis renovatie- en energieadvies geven bij bewoners via de Huisdokter** Inwoners van Vorselaar kunnen een gratis huisbezoek aanvragen via het woon- en energieloket van IOK. De HUISdokter kan inwoners helpen met raad voor kleine energiebesparende ingrepen, het detecteren van hoge energieverbruikers en het analyseren van	IOK Nele Vleugels	A1.1.1.5

		de energiefactuur en zelfs met plannen voor een totaalrenovatie. Voor de inwoners is dit advies gratis en de gemeente betaalt het eerste bezoek. Gratis energiescans worden uitgevoerd voor specifieke doelgroepen.		
4.4	Mit/ EnA	**Gemeentelijk woonplan behouden** We behouden een uniek woonloket en geven dit ook vorm door o.a. de burger te informeren. We promoten duurzaam en levenslang wonen. Er is een aanbod van sociale woningen (toewijzingsreglement). We hebben een duidelijk kamerreglement voor studentenkamers.	Leen Weyers	A1.4.5.2
4.5	Mit/ EnA	**Woonbeleid voeren met aandacht voor leegstand en verwaarlozing** We bewaken het reglement 'leegstand en verwaarlozing' en vernieuwen het indien nodig. We zetten de samenwerking met IOK rond leegstand en verwaarlozing verder. IOK ondersteunt en ontzorgt ons bij de opmaak van de gemeentelijke registers van leegstaande gebouwen en woningen en van verwaarloosde gebouwen en woningen. We heffen een belasting op de leegstaande en verwaarloosde gebouwen en woningen. We staan zelf in voor de inning hiervan. Het bedrag van de gemeentelijke heffingen en de vrijstellingen wordt geëvalueerd en aangepast wanneer nodig. In samenwerking met Kempens Woonplatform hebben we een signaalfunctie voor woonkwaliteit (meldingsfiche).	Leen Weygers	A1.4.5.3
4.6	Mit/ EnA	**Integraal woonbeleid voeren** We zetten verder in op het woonbeleid binnen de gemeente om te komen tot voldoende betaalbare woningen voor onze inwoners, en in het bijzonder voor specifieke doelgroepen. We behouden de huidige werking en zetten verder in op huisvesting als beleidsthema (o.a. via lokaal woonoverleg). We zorgen voor sociale huisvesting, aangepast wonen en aanvaardbare huurwoningen. We onderzoeken ook alternatieve woonvormen (bv. gemeenschappelijk wonen, …).	Leen Weyers	A3.1.3.2

4.7	Mit/ EnA	**Kempens Noodrenovatiefonds** We sporen actief eigenaars op die in een kwalitatief slechte woning gehuisvest zijn. Samen met IOK begeleiden we hen intensief om deze woning via een Vlaamse Noodlening te renoveren.	IOK Nele Vleugels OCMW Vorselaar	
4.8	Mit	Via verschillende communicatiekanalen stimuleren we energiebesparende maatregelen.	Nele Vleugels IOK Elke De Somer	
4.9	Mit	Begeleiding van groepsaankopen voor energiebesparende maatregelen (i.s.m. IOK).	Nele Vleugels IOK	

2.5 Systematische keuze voor alternatief vervoer

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
5.1	Mit/ EnA	**Autodelen voorzien** We hebben een belangrijke rol bij het autodelen in de gemeente. We volgen niet enkel de werking en het gebruik op, maar communiceren ook actief en ondersteunen onze inwoners. Inloophuis KomAf en de sociale dienst zijn mee betrokken in het ondersteunen en uitdragen van autodelen naar de inwoners. We stimuleren het gebruik van de deelwagens ook bij de medewerkers van het lokaal bestuur voor dienstverplaatsingen.	Inne Baijens	A1.1.3.4
5.2	Mit	**Deelfietsen ter beschikking stellen (via Hoppy)** In samenwerking met Vervoerregio Kempen werden er deelfietsen geplaatst in 28 Kempense gemeenten en dit op 95 locaties. We volgen niet enkel de werking en het gebruik op, maar communiceren ook actief over de deelfietsen en ondersteunen onze inwoners.	Inne Baijens	A1.1.3.5
5.3	Mit	**Laadinfrastructuur aanbieden** De uitrol van publieke laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen op het openbaar domein wordt door de Vlaamse overheid	Inne Baijens	A1.1.3.6

		georganiseerd door middel van een concessie-opdracht. We onderzoeken de strategische locaties binnen de gemeente en proberen ze met motivatie te realiseren via de concessie. De nieuwe concessie verwacht een uitgebreide studie voor strategische locaties over het ganse grondgebied. Verder voorzien wij laadpunten voor elektrische fietsen in de fietsenstalling van het Hoppinpunt Lepelstraat. Zo willen we burgers een toegankelijk elektrisch laadpunt aanbieden voor beide vervoersmiddelen.		
5.4	Mit	**Duurzame heraanleg voorzien in functie van stappen en trappen** We moedigen duurzame verplaatsingen aan (stappen en trappen) via correcte faciliteiten en stimulansen. Op het gebied van 'stappen' voorzien en onderhouden we voetpaden en trage wegen met oog voor toegankelijkheid. Op het gebied van 'trappen' zetten we facilitaire voorzieningen in om fietsgebruik te stimuleren. We passen fietspaden aan waar mogelijk, indien deze niet voldoen aan het 'Vademecum Fietsvoorzieningen'. We evalueren steeds de fietsinfrastructuur en proberen maximaal de knelpunten uit de fietsbarometer Provincie Antwerpen aan te pakken. We zetten in op correcte infrastructuur, meer sturende mobiliteitskeuzes, autoluwe fietszones, …	Inne Baijens Stéphanie Leirs	A1.2.3.2
5.5	Mit	**Duurzame heraanleg voorzien in functie van openbaar vervoer & combi mobiliteit** We voorzien bushalteschuilhuisjes, Hoppinpunt(en), fietsenstallingen en we onderhouden de aanwezige infrastructuur. Tegen 2030 moet minstens 50% van de haltes voldoen aan de	Inne Baijens	A1.2.3.3

		toegankelijkheidsvereisten. Nieuwe haltes binnen een rioleringsdossier worden integraal en toegankelijk aangepast. Twee haltes (buiten rioleringsdossier) zullen we extra aanpassen op het vlak van toegankelijkheid. We komen tussen bij De Lijn in de derdebetalersregeling, voorzien hiervoor de nodige middelen en zetten dit aanbod in de kijker.		
5.6	Mit	**Regionaal samenwerken** Op regionaal niveau wordt via diverse platformen overlegd rond mobiliteit(sbeleid): de mobiliteitscel, de Zonale Mobiliteitsraad Neteland, de Regionale Vervoersregio Kempen en MOW Vlaanderen, de Stuurgroep Middenkempen, de verkeersveilige gemeente van Provincie Antwerpen. In al deze samenwerkingsverbanden en overlegorganen is onze gemeente actief vertegenwoordigd en nemen we een actieve rol op. Verder worden er verschillende zaken uitgebouwd om de bovenlokale visie na te streven en uit te voeren, met aandacht voor de bereikbaarheid van onze lokale ondernemers.	Inne Baijens Nele Vleugels	A1.5.2.1
5.7	Mit	**Samenwerken via Neteland jeugd en mobiliteit** We streven naar een mobiliteitsbeleid waarbij kinderen en jongeren zich op een vlotte en veilige manier kunnen verplaatsen naar school en vrijetijdsinitiatieven in Neteland. Samen met Neteland voeren we een bovenlokaal onderzoek naar veilige schoolroutes. We wisselen hierbij ook uit met naburige gemeenten van Neteland. Via een bovenlokale aanpak willen we het openbaar vervoer kwalitatief afstemmen op jongeren.	Inne Baijens	A1.5.2.3

2.6 Transitie van fossiel naar hernieuwbaar

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
6.1	Mit	**Warmtecluster centrum onderzoeken** Samen met partners (OZCS, Private Stichting Michiel, Donchestichting & Woonactor LeefGoed) engageren we ons voor betaalbare, betrouwbare en duurzame warmte (en eventueel koelte) voor gedefinieerde gebouwen in de centrumcluster Vorselaar. We worden ondersteund door IOK, Kelvin Solutions (technisch) en Equator (juridisch) en doorlopen een overheidsopdracht tot aanstelling van een partij die kan optreden als producent en eventuele leverancier binnen de warmtecluster, in samenwerking met Fluvius als partner in nutsvoorzieningen	Els Leysen Stéphanie Leirs	A1.5.3.2

2.7 Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
7.1	Ada	**Straten aanleggen en uitvoeren met een integrale aanpak en in synergie de nutsvoorzieningen moderniseren** Op basis van de kennis uit de strateninventaris en in nauw overleg met nutsmaatschappijen zorgen we tijdens deze legislatuur voor de opstart en/of uitvoering van volgende dossiers: Riemenstraat – Diamantstraat – gedeelte Schransstraat | gedeelte Sassenhout -Kweek – Herderstraat | N153 fietspaddossier | Vispluk – Plein – gedeelte Molenbaan - Van de Wervelaan – gedeelte Kuiperstraat. We onderzoeken of de riolering nog in orde is in	Els Leysen	A1.2.1.1

		Molenbaan, gedeelte Van de Wervelaan tot Moleneinde.		
7.2	Ada	**Groen onderhouden** We kiezen bewust voor klimaatrobuust groen met oog voor biodiversiteitswinst en makkelijk onderhoud. We bouwen expertise op binnen de eigen diensten rond aanleg en onderhoud van pleinen, wadi's en rond ontharding van (trage) wegen. Indien nodig vragen we extern advies bij European Tree Worker of European Tree Technicus. We bekijken of er aanspreekpunten in de buurt zijn die mee de verantwoordelijkheid dragen over het buurtpleintje.	Nele Vleugels Werner Gios	A1.2.1.3
7.3	Ada	**Bosbeheer** Ondersteund door de Bosgroep Kempen Noord vzw zorgen we voor het uitwerken en uitvoeren van een langetermijnvisie voor de gemeentelijke bossen met het oog op het verhogen van de biodiversiteit en de klimaatbestendigheid.	Nele Vleugels	A1.2.1.4
7.4	Ada	**Erven verfraaien** De verfraaiing van landbouwerven draagt bij tot de aantrekkelijkheid van de gemeente als geheel. In de omgevingsvergunningsaanvragen besteden we aandacht aan groenscherm en/of erfbeplanting om dit aspect te houden in onze plattelandsgemeente. Vanuit Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete (via Hooibeekhoeve) kan men gratis steun krijgen voor de opmaak van erfbeplantingsplannen. We promoten dit initiatief.	Nele Vleugels	A1.3.2.3
7.5	Ada	**Water beheren** Vanuit het 'basishemelwater- en droogteplan' worden concrete prioriteiten vertaald in acties, zoals integrale rioleringsprojecten, ontharding van openbaar domein, strategische projecten riviervalleien en sensibiliserende campagnes	Els Leysen Leen Weyers Nele Vleugels	A1.4.1.3

		rond ontharding bij woningen (samen met Neteland en IOK). De dienst ruimtelijke ordening houdt bij vergunningen ook rekening met de hemelwaterverordening en de watertoets. Elke woning in Vlaanderen moet aangesloten zijn op riolering, meestal via collectieve (gescheiden) riolering. In afgelegen zones wordt voorgesteld met een IBA (individuele behandeling afvalwater) te werken (PIDPA). Inbreng op Vlaams niveau via bekkenoverlegstructuren en CIW (coördinatiecommissie integraal waterbeleid) rond de 4de generatie stroomgebiedbeheerplannen (2028-2033) en grachtenkaarten wordt in de eerste jaren belangrijk in samenwerking met partners zoals PIDPA, VVSG en VMM.		
7.6	Ada	**Uitdovingsbeleid illegale weekendverblijven verderzetten** We blijven inzetten op een uitdovingsbeleid voor illegale weekendverblijven en permanent bewoonde weekendverblijven binnen het wettelijk en decretaal kader. We leggen de prioriteit op het voorkomen van nieuwe onvergunde constructies en bewoning.	Leen Weyers	A1.4.3.2
7.7	Ada	**Op verschillende niveaus samenwerken rond landschapsbeheer** We zijn actief betrokken bij projecten op regionaal niveau zoals het Strategisch Project Kleine Nete 3 en het Strategisch Project De Aa (Provincie Antwerpen, Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete en Natuurpunt). In het samenwerkingsverband Graafweide Schupleer (VLM en VMM) zijn we ook betrokken partner. We waken erover dat de uitoefening van landbouw voor de desbetreffende	Nele Vleugels	A1.5.4.1

		bedrijfsvoering economisch rendabel blijft.		
7.8	Ada	Aanplant het geboortebos.	Nele Vleugels	
7.9	Ada	Deelname aan de actie 1001 bomen waarbij bewoners bomen kunnen bestellen bij de gemeente.	Nele Vleugels	
7.10	Ada	Bij het afleveren van een kapvergunning wordt – afhankelijk van de situatie – de aanplant van een nieuwe inheemse hoogstammige boom opgelegd.	Nele Vleugels	
7.11	Ada	Landbouwbedrijven dienen rondom hun gebouwen een groenscherm te voorzien. De gemeente verwijst hier door naar het Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete die gratis landschapsplannen opmaakt voor deze bedrijven.	Nele Vleugels Leen Weyers	
7.12	Ada	De 1001–bomencampagne zal toegankelijk worden naar bedrijven en landbouwers.	Nele Vleugels	
7.13	Ada	Landbouwers worden gestimuleerd om deel te nemen aan beheersovereenkomsten. De gemeente ondersteunt de infovergaderingen hierover.	Nele Vleugels	
7.14	Ada	Via een subsidie bekalking wordt zuurtegraad van de bodem geoptimaliseerd, zodat deze meer meststoffen kan binden en er minder stikstof vrijkomt in bodem en lucht.	Nele Vleugels	
7.15	Ada	Voor nieuwe woningen en verkavelingen legt het bestuur een beperking van de hoeveelheid verharding op. Ook opvang van hemelwater en infiltratievoorzieningen worden opgelegd.	Leen Weyers	

2.8 Burgerparticipatie

Nr.	Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
8.1	Mit	**Lokaal winkelen stimuleren**	Nele Vleugels	A1.3.1.2

		We faciliteren een extra buurtwinkel naast de lokale detailhandel in de dorpskern. Het RUP Kern biedt kansen via bijzondere aanvragen. We ondersteunen en organiseren projecten om lokaal winkelen te bevorderen. We zetten ook acties op samen met Neteland en dragen die mee uit in ons dorp.		
8.2	Mit	**Ondernemen stimuleren** We zoeken naar digitale optimalisatie en ondersteuning van lokale ondernemers voor de naleving van de regelgeving (vergunningenbeleid, subsidies, procedures, …). We ondersteunen de werkgroep 2290 Onderneemt om acties uit te werken. We zetten in op een lokaal aankoopbeleid (geschenkbonnen, recepties, …) en promoten streekproducten, lokale handelaars en starters. We maken de sociale economie kenbaar bij lokale handelaars en passen de principes ervan zelf toe in ons aankoopbeleid.	Nele Vleugels	A1.3.1.3
8.3	Ada	**Initiatieven ondersteunen** We zetten in op streekeigen producten en korte keten. We ondersteunen regionale en lokale initiatieven bij het wegwijs maken in fondsen, subsidies en VLM mogelijkheden, zoals Beek.Boer.Bodem. We ondersteunen initiatieven om lokale landbouwbedrijven bekendheid te geven bij inwoners, zoals de fietstocht 'Toeren bij de boeren'.	Nele Vleugels	A1.3.2.2
8.4	Mit	**Zwerfvuilmeters en -peters inschakelen** We zorgen voor het nodige materiaal voor onze zwerfvuilmeters- en peters en tonen onze waardering via een kleine samenkomst om hun belangrijke engagement te belonen. We kunnen een tussenkomst voor deze	Nele Vleugels	A1.3.3.1

		ondersteuning van zwerfvuilprojecten ontvangen via Mooimakers-OVAM via jaarlijkse bijdrage en/of projectmatige ondersteuning.		
8.5	Ada	**Natuurgroepen ondersteunen** We ondersteunen natuurgroepen, buurtwerkingen, landbouwers en individuele inwoners die initiatieven nemen om natuur te beschermen en te onderhouden	Nele Vleugels	A1.3.3.2
8.6	Mit	**Korte keten lokaal promoten**	Nele Vleugels	A1.4.1.5
8.7	Ada	**Inspraak en participatie bij projecten organiseren** Bij grote projecten zoals de heraanleg van openbaar domein, riolerings- en wegenwerken, … raadplegen we zoveel mogelijk partners en belanghebbenden om tot een gedragen project te komen. Hierbij staat het algemeen belang steeds boven het individueel belang. Deze participatie vraagt een systematische aanpak en expertise waarvoor we de nodige middelen willen voorzien om experten in te schakelen ter ondersteuning van onze eigen diensten en medewerkers.	Els Leysen Nele Vleugels	A1.5.4.3
8.8	Mit/ EnA	**Sociale kruidenier organiseren** We behouden de huidige werking van de sociale kruidenier t Kruideniertje op de nieuwe locatie binnen de WelzijnsKampus. We voorzien steeds voldoende en gevarieerd aanbod en zorgen voor een aangename ontmoetingsplek.	Dorien Van De Water Ann Leys	A3.1.5.2
8.9	Mit/ EnA	**Tweedehandswinkel behouden en bekendmaken** We behouden de huidige werking van 't Winkeltje op de nieuwe locatie binnen de WelzijnsKampus. De grote uitdaging bestaat erin om toekomstgericht nog steeds voldoende klanten te blijven aantrekken. Hiervoor voorzien we een voldoende ruim aanbod van kleding en accessoires	Dorien Van de Water Ann Leys	A3.1.5.3
8.10	Mit	**Toeristische troeven uitspelen**	Katrien Diels	A2.1.6.1

		We spelen onze troeven - erfgoed, natuur en landbouw – uit en promoten de belevingsvolle plekken van Vorselaar. Dat doen we door in te zetten op wandelen, fietsen en beperkt, kleinschalig, maar wel kwalitatief toerisme, in de schoot van Toerisme Kempen.		
8.11	Mit	**Streekeigen producten promoten en/of mee ontwikkelen** Samen met partners binnen de toeristische sector bekijken hoe we Vorselaar toeristisch kunnen promoten.	Nele Vleugels Katrien Diels	A2.1.6.3
8.12	Mit	**Nieuwe vormen van toerisme onderzoeken** Toerisme kan bijdragen aan gezondheid, rust en verbinding. We verkennen mogelijkheden voor zorgtoerisme waarin mentaal, fysiek en sociaal welzijn centraal staat. Voorbeelden zijn natuurbeleving, stilteplekken, zintuiglijke wandelingen, ... Daarnaast bekijken we of we de transformatie van Vorselaar in kader van blauwgroen ook toeristisch kunnen gebruiken.	Katrien Diels	A2.1.6.4
8.13	Mit	**Visie 'duurzaam organiseren' ontwikkelen** We ontwikkelen en implementeren een lokale visie over duurzaam organiseren conform de Vlaamse wetgeving rond herbruikbaar cateringmateriaal. We stellen daarbij een ondersteuningskader op voor lokale organisatoren dat we (verder) uitrollen.	Gitte Breugelmans Nele Vleugels	A2.4.2.1
8.14	Mit	Samen dorp maken project		
8.15	Mit/ Ada	Scholen via MOS (Milieu op school)-werking, dikke-truiendag, zwerfvuilacties, gezonde voeding, beweging en klimaat	Nele Vleugels Elly Beirinckx	
8.16	Mit/ Ada	Sensibilisering burger en medewerkers omtrent duurzaam aankopen en duurzame alternatieven, duurzaam bosbeheer, eerlijke handel, energiezuinige	Nele Vleugels	

		productie, afvalarme producten, streekeigen beplanting, kracht van de korte keten, …		
8.17	Mit	Sensibilisatie over hergebruik materialen, circulaire economie, circulair bouwen	Nele Vleugels	
8.18	Mit/ Ada	Ondersteunen samentuinen en andere initiatieven zoals Lekker Geworteld.	Nele Vleugels	

3 Steracties

3.1 Mitigatie

Uit bovenstaande acties worden drie acties op vlak van mitigatie uitgelicht als steractie. Het zijn de belangrijkste acties van het lokaal bestuur om in te zetten op een daling van de CO_2-uitstoot. Ze betrekken minstens drie verschillende sleutelsectoren op vlak van de uitstoot. Voor deze steracties wordt naast de implementatiekost hieronder ook de verwachte energiebesparing, verwachte extra hernieuwbare energieproductie en CO_2-reductie weergegeven.

Titel	Onderzoek warmtecluster centrum
Omschrijving	Samen met partners (OZCS, Private Stichting Michiel, Donchestichting & Woonactor LeefGoed) engageren we ons voor betaalbare, betrouwbare en duurzame warmte (en eventueel koelte) voor gedefinieerde gebouwen in de centrumcluster Vorselaar. We worden ondersteund door IOK, Kelvin Solutions (technisch) en Equator (juridisch) en doorlopen een overheidsopdracht tot aanstelling van een partij die kan optreden als producent en eventuele leverancier binnen de warmtecluster, in samenwerking met Fluvius als partner in nutsvoorzieningen.
Implementatiekost	€52.000
Verwachte energiebesparing	220,6 MWh
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	220,6 MWh
Verwachte CO_2-reductie	44,6 ton

Titel	Renovatie eigen gebouwen
Omschrijving	We zetten in op meer structureel onderhoud om kostenbesparend te werken op langere termijn. We verleggen de focus van ad hoc naar een meer

	integraal en doordacht onderhoud van ons patrimonium. Waar nodig doen we beroep op externe expertise. We doen het nodige om in orde te zijn met hogere wetgeving in het kader van EPC en het asbestveilig maken van onze gebouwen. Tegelijkertijd hebben we aandacht voor het milieu (bv. recuperatie hemelwater, energiezuinig, …).
Implementatiekost	€400.000
Verwachte energiebesparing	543 MWh
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	53 MWh
Verwachte CO_2-reductie	96 ton

Titel	Deelmobiliteit (deelwagens en deelfietsen)
Omschrijving	We hebben een belangrijke rol bij het autodelen in de gemeente. We volgen niet enkel de werking en het gebruik op, maar communiceren ook actief en ondersteunen onze inwoners. Inloophuis KomAf en de sociale dienst zijn mee betrokken in het ondersteunen en uitdragen van autodelen naar de inwoners. We stimuleren het gebruik van de deelwagens ook bij de medewerkers van het lokaal bestuur voor dienstverplaatsingen. In samenwerking met Vervoerregio Kempen werden er deelfietsen geplaatst in 28 Kempense gemeenten en dit op 95 locaties. We volgen niet enkel de werking en het gebruik op, maar communiceren ook actief over de deelfietsen en ondersteunen onze inwoners.
Implementatiekost	€102.850
Verwachte energiebesparing	16 MWh
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	/
Verwachte CO_2-reductie	2 ton

3.2 Adaptatie

Uit bovenstaande acties worden drie acties op vlak van adaptatie uitgelicht als steractie. Het zijn de belangrijkste acties van het lokaal bestuur om in te zetten op klimaatadaptatie en meer bepaald op de meest relevante klimaatrisico's en meest kwetsbare sectoren.

Voor deze steracties wordt naast de implementatiekost hieronder ook aangeduid welke resultaten van deze actie verwacht wordt en hoe deze zullen bijdragen aan de indicatoren op vlak van klimaatadaptatie.

Titel	Strateninventaris / transformatie van straten
Omschrijving	Straten aanleggen en uitvoeren met een integrale aanpak en in synergie de nutsvoorzieningen moderniseren.
Implementatiekost	€2.848.000
Verwachte resultaten	8.079 m²
Indicator voor verwachte resultaten	Oppervlakte ontharding, kubieke meters extra infiltratie

Titel	1.001 bomen
Omschrijving	Elk gezin van Vorselaar kan een gratis boom aanvragen om in de tuin te planten.
Implementatiekost	€10.000
Verwachte resultaten	450 extra bomen
Indicator voor verwachte resultaten	Aantal extra bomen in particuliere tuinen

Titel	Ecologische inrichting van percelen in eigendom van lokaal bestuur
Omschrijving	We kiezen bewust voor klimaatrobuust groen met oog voor biodiversiteitswinst en makkelijk onderhoud. We bouwen expertise op binnen de eigen diensten rond aanleg en onderhoud van pleinen, wadi's en rond ontharding van (trage) wegen. Indien nodig vragen we extern advies bij European Tree Worker of European Tree Technicus. We bekijken of er aanspreekpunten in de buurt zijn die mee de verantwoordelijkheid dragen over het buurtpleintje.
Implementatiekost	€445.000
Verwachte resultaten	3
Indicator voor verwachte resultaten	Aantal locaties dat heringericht wordt op het openbaar domein

3.3 Energiearmoede

Uit bovenstaande acties wordt één actie op vlak van energiearmoede uitgelicht als steractie. Het is de belangrijkste actie van het lokaal bestuur om in te zetten op het verminderen van energiearmoede. Voor deze actie wordt naast de implementatiekost hieronder ook aangeduid welke kwetsbare groepen met deze actie worden beoogd.

Titel	Kempens noodrenovatiefonds
Omschrijving	We sporen actief eigenaars op die in een kwalitatief slechte woning gehuisvest zijn. Samen met IOK

	begeleiden we hen intensief om deze woning via een Vlaamse Noodlening te renoveren.
Welke kwetsbare groepen worden met deze actie beoogd	Kwetsbare woningeigenaars zonder middelen om woning te renoveren tot minimale woningkwaliteit.

4 Klimaatbegroting

Totaal gemeentelijk budget voorzien voor uitvoering van het klimaatactieplan in deze legislatuur: € 6.079.657

5 Bijlage

5.1 Overzicht indicatoren SECAP incl. addendum

Een overzicht van de meest recente indicatoren die gekoppeld zijn aan de strategische en operationele doelstellingen van het plan vindt u hier: Overzicht indicatoren

Instructies bij het raadplegen van de indicatoren:

- Bij het openen van de hyperlink kom je in de databank van Provincies in Cijfers terecht. Er openen zich automatisch heel wat tabbladen met presentaties, waarbij het laatste (meest rechts geplaatste) tabblad met presentatie van de cijfers zichtbaar is op je scherm. Je kan met het 'schuifbalkje' onmiddellijk onder de blok van tabbladen van rechts naar links schuiven en zo van het laatste naar het eerste tabblad bewegen.
- De tabbladen zijn per speerpunt gerangschikt (van links naar rechts) en omvatten alle indicatoren die in het klimaatactieplan zijn opgenomen. In de mate van het mogelijke wordt daarbij de volgorde van het actieplan gerespecteerd.

5.2 Overzicht doelstellingen SECAP incl. addendum

1. Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050	
OD 1.1.	We reduceren het primair energieverbruik van stookinstallaties en elektriciteitsvraag in gebouwen en technische installaties (exclusief erfgoed) jaarlijks met 2,09% vanaf 2020.
OD 1.2.	We verhogen de productie van hernieuwbare energie op onze daken.
OD 1.3.	We bekijken systematisch de alternatieven voor het standaardvervoer.
OD 1.4.	Voor de openbare verlichting schakelen we over op 100% led tegen 2030.
OD 1.5.	We voeren een verantwoord gemeentelijk materiaal- & aankoopbeleid.
2. Openbaar domein klimaatbestendig (her-)inrichten	

OD 2.1.	We transformeren de gemeentelijke gebouwen en domeinen tot klimaatbestendige sites die hittestress, droogte en wateroverlast verminderen.
OD 2.2.	We vergroenen en ontharden het openbaar domein met extra bomen en groen.
OD 2.3.	We bundelen wegenwerken om onze straten in één stap klimaatproof te maken.
3. Private ontwikkelingen klimaatproof sturen	
OD 3.1.	We halveren het verlies aan open ruimte ten opzichte van de referentieperiode 2005-2019.
OD 3.2.	We ondersteunen kwalitatieve kernversterking. Naast vergroening (zie OD 2.2) zetten we in op verdichting door het verhogen van de leefdichtheid (het aantal inwoners per bebouwde ha).
4. Bestaand particulier gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren	
OD 4.1.	We verhogen de renovatiesnelheid zodat in 2050 alle woningen even energiezuinig zijn als een moderne nieuwbouwwoning.
OD 4.2.	We verbeteren de energieprestaties van niet-residentiële gebouwen en installaties.
OD 4.3.	Het aantal huishoudens met moeilijkheden om de energiefacturen te betalen, daalt met minstens 25%.
OD 4.4.	Het aandeel sociale huurwoningen stijgt tot volgens de richtlijnen van het nieuw bindend sociaal objectief.
OD 4.5.	De energieprestaties van huurwoningen voldoen aan de minimale energienorm.
OD 4.6.	We verhogen de opname van financiële en ontzorgende instrumenten door kwetsbare gezinnen.
5. Systematische keuze voor alternatief vervoer	
OD 5.1.	We stimuleren een modal shift, zodat minstens 40% van de verplaatsingen in onze gemeente te voet, per (elektrische) fiets, step of openbaar vervoer gebeuren.
OD 5.2.	We stimuleren lokaal winkelen met de fiets.
OD 5.3.	We voeren een stimulerend beleid om elektrische mobiliteit een boost te geven.
OD 5.4.	Stimuleren van bedrijven om hun goederentransport te optimaliseren en te vergroenen.
6. Transitie van fossiel naar hernieuwbaar	
OD 6.1.	We verhogen de productie en opslag van hernieuwbare stroom in de stad in lijn met het regionale doel om 32% van het regionale energieverbruik (warmte + elektriciteit) uit hernieuwbare bronnen te halen.
OD 6.2.	We ondersteunen de productie van groene warmtevoorziening in lijn met het regionale doel om 32% van het regionale energieverbruik (warmte + elektriciteit) uit hernieuwbare bronnen te halen.
7. Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie	
OD 7.1.	Verhoging van het areaal bos en natuur in onze gemeente.
OD 7.2.	Stimuleren van extra groen bij bedrijven en landbouwbedrijven.
OD 7.3.	Vermindering van de verhardingsgraad in landbouw, natuur en bos.
OD 7.4.	Verlagen van het risico op overstromingen en droogte, rekening houdend met klimaatscenario's.

OD 7.5.	We reduceren hittestress in woonomgevingen, zodat het aantal extra overlijdens door hitte niet meer toeneemt.
OD 7.6.	We houden regenwater en oppervlaktewater voldoende vast, zodat waterlopen niet verder verdrogen.
OD 7.7.	We zorgen ervoor dat het aantal gebouwen met wateroverlast niet langer toeneemt.
8. Burgerparticipatie	
OD 8.1.	Informeren, sensibiliseren, engageren en betrekken van verschillende doelgroepen rond het klimaatthema.
OD 8.2.	Meer participatie in hernieuwbare energie: één extra coöperatief/participatief zonne-energieproject per 200 inwoners tegen 2030.
OD 8.3.	In samenwerking met de lokale landbouwers willen we nadenken over een lokaal, duurzaam voedingssysteem.